

Uniunea Avocaților din Republica Moldova

Союз Адвокатов Республики Молдова

Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152

Nr. UA / 608 /2025 din 14 iulie 2025

Doamnei Maia SANDU,
Președinta Republicii Moldova
Email: cancelaria@prm.md

APEL PUBLIC

Stimată Doamnă Președintă,

Uniunea Avocaților din Republica Moldova, Vă comunică că azi, 14.07.2025, Consiliul Uniunii Avocaților s-a convocat în ședință extraordinară în legătură cu recepționarea la data de 10.07.2025, ora 15:10, a scrisorii G04 nr. 100 din 10.07.2025 emisă de Comisia Juridică, Numiri și Imunități al Parlamentului RM, prin care Uniunea Avocaților a fost informată despre examinarea și acceptarea amendamentului deputatului Efimia Bandalac nr. EB 08/03-184 din 09.07.2025 la proiectul Legii nr. 244/2025 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură. Tot la data de 10.07.2025, am aflat că acest amendament a fost votat de Parlamentul Republicii Moldova.

În cadrul ședinței extraordinare, Consiliul Uniunii Avocaților a examinat chestiunea „Cu privire la rezultatele ședinței comune a reprezentanților Uniunii Avocaților din Moldova (UARM), a Ministerului Justiției, Parlamentului Republicii Moldova, Aparatului Președinției Republicii Moldova, Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat (CNAJGS), avocați, consilierul Prim-Ministrului Republicii Moldova, ca urmare a declanșării grevei generale a avocaților prin Hotărârea Consiliului UA nr. 10-01/11.07.2025”.

Prin urmare, Vă aducem la cunoștință că în ședința din 14 iulie 2025, ora 10:00 care s-a desfășurat pe platforma Ministerului Justiției a Republicii Moldova, reprezentanții Parlamentului Republicii Moldova, au menționat că au greșit când au propus amendamentul la Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, fără a consulta profesia de avocat și regretă acest fapt, iar problema creată urmează a fi discutată în cadrul comisiei specializate.

Totodată, Secretarul General al Parlamentului a precizat că, Legea nr. 244/2025 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, fiind o lege organică, aceasta nu mai poate fi modificată de actualul legislativ la moment, iar orice ajustare se poate face doar într-o legislatură viitoare, decizia urmând a se lua la nivel de Președinție.

Prin urmare, din partea Parlamentului Republicii Moldova, nu au fost propuse soluții reale de remediere a problemei create.

În legătură cu aceasta **este justificată nepromulgarea Legii nr. 244/2025 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură.** Or, este justificat să nu fie promulgată o lege despre care însuși legislatorul menționează că a fost votată cu încălcarea dreptului profesiei de avocat de a fi consultată eficient.

Reiterăm că profesia de avocat este un pilon esențial al statului de drept, iar autonomia sa nu este negociabilă și nici subordonată intereselor politice. Reglementările care vizează structura organelor de autogovernare ale profesiei, interzicerea mandatelor succesive, modificarea mecanismelor disciplinare sau restrângerea accesului în funcții de reprezentare, adoptate într-un mod lipsit de transparență, subminează direct principiile fundamentale ale unei profesii de avocat libere și constituie un atac asupra democrației și drepturilor fundamentale ale cetățenilor.

Acest fapt, este susținut și recunoscut de Oficiul Avocatului Poporului Moldova, care este îngrijorat de modul în care a fost aprobat amendamentul deputatului Efimia Bandalac nr. EB 08/03-184 din 09.07.2025 la proiectul Legii nr. 244/2025 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură. În special, în comunicatul său menționează:

„Avocatul Poporului atrage atenția asupra modului în care a fost derulat procesul legislativ. Astfel, se constată că amendamentele au fost înregistrate pe 9 iulie și adoptate în a doua lectură pe 10 iulie, fără ca Uniunea Avocaților din Republica Moldova – principala parte interesată – să fie consultată anterior sau să aibă posibilitatea de a formula opinii. O asemenea abordare încalcă cerințele de transparență decizională, prevăzute de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, și se abate de la standardele naționale și internaționale privind consultarea efectivă a părților interesate.

Lipsa consultării prealabile pe un subiect ce afectează direct arhitectura internă a unei profesii juridice autonome contravine principiilor bunei guvernări și celor statuate în Legea nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, Recomandarea Rec(2000)21 a Comitetului Miniștrilor al Consiliului Europei și Cartea principiilor fundamentale ale avocatului european.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat constant că libertatea avocaților de a-și exercita profesia fără ingerințe este un element esențial într-o societate democratică și o condiție prealabilă pentru aplicarea efectivă a Convenției Europene a Drepturilor Omului”.

Poziția Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova este susținută și de Uniunea Națională a Barourilor din România, care într-un comunicat oficial menționează: „Uniunea Națională a Barourilor din România (UNBR) a urmărit modificările recente

aduse Legii cu privire la avocatură din Republica Moldova și își exprimă profunda îngrijorare față de adoptarea acestora fără o consultare prealabilă cu profesia. UNBR condamnă orice acțiune legislativă care afectează independența, autonomia și funcționarea democratică a avocaturii. Convenția Consiliului Europei pentru protecția profesiei de avocat prevede la art. 4 (Asociațiile profesionale) [2]:

3. Părțile se vor asigura că asociațiile profesionale sunt consultate în timp util și eficient cu privire la propunerile guvernului pentru orice modificare a legislației, a normelor procedurale și administrative care afectează în mod direct activitățile profesionale ale avocaților și reglementarea profesiei.

Este de neînțeles cum un stat aflat în plin parcurs de aderare la Uniunea Europeană poate adopta asemenea modificări cu impact sistemic asupra profesiei de avocat, fără o corelare cu legislația europeană în materie și fără a se inspira din bunele practici ale altor state membre, alegând în schimb calea unei imixțiuni directe a statului în organizarea profesiei și în procedurile disciplinare, afectând grav independența avocaților, aceasta nefiind un privilegiu, ci o condiție esențială pentru garantarea existenței unui stat de drept autentic.”

În acest sens, se păstrează actualitatea APELULUI PUBLIC adresat Dnei Președintă a Republicii Moldova Maia Sandu, privind nepromulgarea Legii nr. 244/2025 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură.

Uniunea Avocaților din Republica Moldova în calitate de organ de autoadministrare al avocaților cu statut de asociație profesională necomercială, constituită în temeiul Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, din care fac parte toți avocații, reiterează **ÎNGRIJORAREA PROFUNDĂ** în legătură cu conținutul și modul în care Parlamentul Republicii Moldova a adoptat, în lectura II-a, la data de 10.07.2025, ora 18:15, amendamentul EB 08/03-184 din 09.07.2025 la Legea nr. 244/2025 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, prin care au fost aduse modificări esențiale și nejustificate în cadrul organizării și funcționării organelor de conducere ale avocaților, care aduc atingere gravă independenței, libertății și autonomiei profesiei de avocat, încălcând grav principiile transparenței procesului decizional, care prevăd informarea, în modul stabilit, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, despre consultarea publică pe marginea proiectelor de decizii respective, precum și asigurarea de posibilități egale pentru participarea asociațiilor constituite în corespundere cu legea, la procesul decizional.

Drept urmare, Uniunea Avocaților din Republica Moldova consideră că **Legea nr. 244/2025 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură** nu poate fi promulgată deoarece:

- **încalcă principiul autonomiei profesiei de avocat de autoguvernare independent de autorități și de cetățeni**, or, atât timp cât, deși păstrează o majoritate a avocaților în

comisii, amendamentul introduce o co-decizie cu statul, afectând caracterul independent al autoadministrării profesiei de avocat și generând riscuri structurale de ingerință. Or, conform Recomandării R(2000)21 a Consiliului Europei, reglementarea accesului în profesia de avocat și sancționarea avocaților trebuie să fie în competența exclusivă a organismelor profesionale independente de autoritățile publice, fără ingerințele statului în organizarea profesiei de avocat. Avocații trebuie să se autoguverneze în mod real fără intervenția statului. Convenția Consiliului Europei privind protecția profesiei de avocat determină în sarcina guvernelor semnatare obligația conform căreia deciziile privind primirea în profesie să fie luate de un organism independent cu garantarea echității și transparenței procesului;

- **admite o ingerință inadmisibilă în procesele de admitere în profesie și procesele disciplinare**, deoarece membrii desemnați de Ministerul Justiției participă în comisii cu drept de vot, există riscul de influențare a proceselor de admitere în profesie, proceselor disciplinare și proceselor de contestații și induce percepția unei justiții profesionale politizate, fiind afectat dreptul la autonomia profesională și garantarea imparțialității. Includerea decidenților desemnați politic, de autoritățile statului, în organismele profesionale ale unei profesii libere poate aduce atingere autonomiei democratice a structurii profesionale a avocaților prin afectarea independenței și legitimității profesiei;
- **exclue un barou de la dreptul de a desemna membri în comisiile UAM**, fapt care constituie o încălcare gravă a principiilor de egalitate, reprezentativitate și autonomie profesională;
- **încalcă dreptul avocaților de a fi aleși într-o funcție profesională**, or, interzicerea mandatelor multiple sau introducerea pauzei obligatorii de 3 ani pentru orice avocat care a făcut anterior parte din comisiile sau consiliul UAM afectează dreptul individual al avocatului de a fi ales într-o funcție profesională, fără ca el să fi comis vreo abatere sau să fi încălcat vreo regulă. Interzicerea mandatelor multiple este o interdicție absolută și automată, care nu ține cont de merit, competență sau dorința comunității de a reconfirma mandatul unui profesionist eficient;
- **încalcă principiul autonomiei colective a profesiei**, în sensul că, interdicția mandatelor succesive se aplică automat și blochează dreptul barourilor și a Congresului de a decide liber pe cine delegă sau alege în organele UAM. Astfel, profesia pierde libertatea de a-și alege proprii lideri sau experți în funcție de nevoile sale, fiind impusă o regulă exogenă. Limitările la participarea în organe reprezentative trebuie să fie justificate, proporționale și necesare într-o societate democratică;
- **se creează o pauză forțată nejustificată prin interdicția de 3 ani**, care afectează continuitatea instituțională, reînnoirea echilibrată a mandatului pe bază de merit, capacitatea comisiilor și consiliului de a funcționa cu membri experimentați;
- **încalcă Convenția Consiliului Europei privind protecția profesiei de avocat**, care statuează obligația statului de a consulta în mod prompt și eficient asociațiile

profesionale cu privire la modificările legislative sau de reglementare care afectează avocații sau profesia acestora;

- **încalcă principiile transparenței procesului decizional** prevăzute de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

În acest context, în numele Consiliului Uniunii Avocaților din Republica Moldova, **SOLICITAM RESPECTUOS să nu promulgați Legea nr. 244/2025 pentru modificarea Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură**, oferind posibilitatea restabilirii și respectării principiilor constituționale, a cadrului legal și a unei proceduri transparente de consultare cu Uniunea Avocaților.

Vă mulțumim pentru înțelegere și pentru respectarea valorilor Statului de Drept.

Cu deosebită considerație,

Avocat, dr. Dorin POPESCU
Președinte al Uniunii Avocaților din RM